

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy óra	1 fr.

Videkre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy óra	1 fr. 20 kr.

Szerkesztőség:
Füfő, Hermann-udvar I. emelet, a földszínel.

Dérintetlen leveleket csak ismert közeli fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Füfő, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyosón.

Hirdetések díjazásáról:
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Arad, márcz. 21.

A mai napnak igen érdekes eseményt képezi azon megállapodás, mely a monarchia közös hadügyminisztere és a két állam honvédelmi miniszterei közt a véderő-törvény fölötti tárgyalás közben jött létre.

A monarchia mindkét államában ugyanis: a védkötelezettség eddig annak az évnek a január 1-én lett érvényes, a mely évben az illető védköteles betöltötte a huszadik évét. Az említett tárgyalásokból kifolyólag azon megállapodás jött létre, hogy: a haditengerészet, a közhadsereg és a honvédség kötelekebe való belépés kötelezettsége ezután annak az évnek a január 1-től számították, a melyekben a védkötelesek a huszonegyedik élet évét töltik be.

E véderő-törvényi módosításról még a jelen országgyűlés alatt törvényjavaslat kerül a ház elé, hogy az 1888-ik évben már hatályba lépjen.

A külpolitikai helyzetről némi felvilágosítást ad egy távirat, mely szerint a francia minisztertanácsban tegnap a külügyminiszter oly értelmű jelentést tett, hogy Sándor fejedelem tegnap reggelig nem jelezte, hogy elfogadja a török-bolgár egyezséget.

Kiegyezési tárgyalások. Bécsből távirják márcz. 20-ikáról: Gróf Széchenyi kereskedelmi miniszter ma délelőtt huzamosabb ideig értekezett az osztrák kereskedelmi miniszterrel vezetésével Pusswald esküvővel. Később pedig Taaffe gróf miniszterrel és délután visszatért Budapestre. — A fűgőben levő kiegyezési kérdések összes részleteire nézve egyértelműség ezúttal sem volt elérhető, s valószínű, hogy ha a most folytatandó irás-bíró alkudozások sem vezetnek célhoz, a kiegyezési tárgyalásokat vezető mindkét részen levő minisztereknek még a husvétünnep előtt újul össze kell jönnök.

A védtörvény módosítása. A közös hadügyminiszterium és a monarchia két államának honvédelmi miniszterei közti tárgyalások folynak a védtörvény némely szakaszainak a tapasztalás által szükségesnek mutatott módosítása fölött. A tervezett módosítások közül a legfontosabb, mely az ország polgárait igen közelről érinti, a kormányzat illetékes ténylezői által ma már megállapítottan tekinthető. E módosítás a véderőről szóló 1868. XL. t.-cz. §. 3-ára vonatkozik, a mely következőleg szól: „A hadseregbe, hadi tengerészetbe vagy a honvédségbe lépés kötelezettsége kezdődik azon naptári év januárhava 1-jétől, a melyben a hadköteles élte huszadik élet évét betölti.”

E rendelkezés helyett a kormány azt fogja javaslatba hozni, hogy a hadseregbe, haditengerészetbe vagy a honvédségbe lépés kötelezettsége azon naptári évvel vegye kezdetét, melyben a hadköteles élte huszonegyedik élet évét betölti.

E fontos módosításra a kormányt a legutóbbi évek ujjonozásainak eredményei indították. Az első korosztálynál ugyanis (egy korosztályhoz tudvaleg az egy és ugyanazon év jan. 1-je és decz. 31-ike közt született valamennyi ifjú tartozik), tehát a 20 éves védköteleseknél föltötte csekély, alig 14 százelek volt a besorozhatók aránya, oly csekély eredmény, a mely egyáltalán nem felel meg az ezen korosztály állításával járó nehezségeknek és költéseknél. Ezen körülmény s a szegényebb koru „emberanyag” lehető kímélése volt indoka annak, hogy a védkötelezettség kezdetének egy évre későbbre tevését határozták el az illetékes ténylezők. A védtörvény módosítására vonatkozó tvjavaslat még ezen országgyűlés alatt elő fog terjesztetni oly időben, hogy az 1888-ik évi ujjonozásnál kezdetét vehesse a megalkotandó új törvény hatálya.

Bűnvádi eljárás enquete albizottsága. A Csemegi Károly által szerkesztett és másodsor átdolgozott bűnvádi eljárási javaslat megvitatása céljából kiküldött szűkebb körű bizottság tagjai a következők: Pereszle Béla a bizottság elnöke, Csemegi Károly előadó, Fabinyi Teofil, Kozma Sándor, Manólovics Emil, Bereczly Jenő és Wlassics Gyula jegyzőkönyvezető.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márcz. 20-án.
Elnök: Magánosok ügyére vonatkozó jelentést tesz, mire Szathmáry György jegyző bejelenti, hogy az interpellációs könyvből Nendtvich Károly interpellációt írt be a zsidók tömegesen bevándorlása ügyében. Következett a napirend: a törvényhatóságokról szóló javaslat részletes tárgyalásának folytatása.
A ház a 27., 28., 29., 30. és 31-ik §-t kevés vita és lényegtelen módosítással elfogadta. Következett a 32-ik §. mely így szól: „32. §. A bizottság választás alá eső tagjai 5 évenként 10 évre választanak.
Az ezen törvény értelmében legelső alkalommal

megválasztottak közül az első 5 év leteltével minden egyes választókörletre nézve külön eszközölt sorshuzást úján a választottak fele kélly.

Javára pedig minden 6 év leteltével azok lépnek ki, a kik a szabályszerű 10 évet már kigélték. A sorshuzást a közgyűlésen az elnök eszközöli. A kitért tagok újra választhatók.

Sághy tyula azt indítványozza, hogy e §-ban „5 év” helyett mindenütt „3, 10 év” helyett 6 tétessék.

Horváth Boldizsár kijelenti hogy a betervezett indítványt a magiává teszi, mert azt hiszi, hogy a mandatumnak 10 évre való kiterjesztése csak a clique-uralmat alapítja meg. (Helyeslés jobbfelől.) s lehetetlenne teszi azt, hogy a közvélemény, a közszellem újabb áramlatai utat törhessenek maguknak a megyei bizottságba. Károsnak tartaná a városokra nézve is, minthogy azok népessége évről-évre halad, újabb elemekkel szaporodik a művészet, tudomány, ipar és kereskedelem körében: s ez elemekkel anyóni időn át nem lehetne a köztgyekek szolgálatában állók számát szaporítani. Ha tehát Sághy módosítványa nem fogadtatnék el, azt a módosítványt nyújtja be, hogy az 1870. XLII. t.-cz. intézkedései leg-alább a városokra nézve is fontartassanak (Helyeslés balfelől.)

Szoboszlói József hozzájárul a Sághy indítványához.

Orbán Balázs pártolja a Sághy indítványát.

Szalay Károly szintén a Sághy indítványához csatlakozik.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Két módosítvány adott be. Az egyik, hogy általában a törvényhatóságoknál a bizottsági tagokat illetőleg maradjon meg a 6 és 3 évre való választás. A második, hogy ha az el nem fogadtatnék, legalább a városi törvényhatóságokban maradjon meg.

En, t. ház, egész egyszerűen és őszintén megmondom, hogy a 6 vagy 10 év között ez esetben elvi eltérést nem látok. De igen is talán igen nagy gyakorlati indokait az 5 és 10 évről. Mindenkinek ohajomja kell, hogy a választások alaposan, a különböző vidékek vagy kerületek érdekeinek megfelelőleg történjenek. El is fogadta a t. ház, hogy a választás kerületek a népszámlálás után, mely 10 évenként történik egyszer, kiigazítsanak. (Szederkényi Nándor: Időközben is lehet!) Lehet, ambar azt is elleneztek a t. képviselő urak, de valamennyit kiegészíteni nem lehet, akkor csak egyes nagyon praegnans különbözőzetek lehet kiegészíteni.

Már most, ha megmaradna 3 évenkénti választás, meglehet, a népszámlálás 9-ik évére esik a három év eleje. Megtörténik tehát a választás, és egy év múlva a népszámlálás eredménye megmutatja, hogy egészen másképp kellett volna a kerületeket beosztani, de már akkor az előbbi választás még két évre érvényes. A kerületek új beosztása tehát csak két évvel a szükség felmerülése után történik, mikor az meglehet, már megint nem lehet teljesen igazságos és megfelelő. Ezen egyszerűen gyakorlati, de az igazságos beosztásnak megfelelő szempont az indoka annak, hogy a törvényjavaslat a 3 és 6 év helyett az 5 és 10 évet proponálta.

Elvi szempontot, mondom, nem látok benne. Hiszen mondhatnám, hogy a megyei bizottságoknak és azon bizottságokban a választott tagoknak tekintélyét növeli: de én nem akarom erre a tere vinni a dolgot. Ismételtem, előttem tisztán a mondott gyakorlati szempont állott, éppen azért első sorban kérem a t. házat, mellőztassék elfogadni a szöveget, úgy a hogy van, de ha ez el nem fogadtatnék, akkor kérem, hogy miután a megkötött tétellet megvelei és városi törvényhatóságok közt a mi a jogkört illeti, — a mint már más alkalomnál volt szerencsém nyilatkoztatni — nem tartom helyesnek; inkább a Sághy képviselő ur módosítványát, mint a Horváth Boldizsár képviselő urét méltóztassanak elfogadni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Szederkényi Nándor azt kéri, hogy a Sághy indítványára előbb történjék a szavazás.

Elnök kijelenti, hogy ő nem teheti föl másként a kérdést, mint a hogy a házszabály rendelik: tehát előbb arra kell szavazni, amely közelebb fekszik a javaslathoz. (Helyeslés.)

Apponyi Albert gróf azt hiszi, hogy a házszabályok első ohaja az, hogy mindenki meggyőződése szerint szavazhasson, pedig Horváth maga is csak azon föttét alatt adta be módosítványát, ha a Sághy módosítványa el nem fogadtatnék. Kéri tehát, hogy a szavazás ily sorrendben történjék. (Helyeslés balfelől.)

Tisza Kálmán miniszterelnök ugy értelmezi a történt felszólalásokat, hogy először a szövegre kell szavazni és csak azután a módosítványokra. (Általános helyeslés.) Ennek megjegyzésével kijelenti, hogy a házszabályok szerint az elnök másként határozottan nem tehet fel a kérdést, mint a hogy van feltette. De ha a ház egyhangulag belenyugzik, hogy ez megváltoztassék, annak semmi akadályja nincs; kéri, hogy a módosítványok azon sorrendben tétessenek szavazásra, a mint itt kívántatott, azaz először Sághy, azután a Horváth Boldizsár. (Helyeslés.)

A ház föllállással szavaz a szakaszt, az az összes módosítványok elvetésével, változatlanul elfogadja 119 szavazattal 71 ellenben, tehát 48 szavazattöbbséggel. (Eljenzés.)

Ezután a következő §-ok egészen a 44-ik §-ig részint változatlanul, részint pedig stílárius vagy lényegtelen módosításokkal fogadtatnak el.

A ház a vitát ezen §-nál fölbeszakította, mire az interpellatio következett.

Nendtvich Károly: Olvasta a hírlapokban, hogy Felső-Magyarországon a zsidók oly tömegesen vándorolnak be a lengyel-orosz fajból, hogy az nagy veszedelem lehet. Ezt a fajt tartja még a zsidók között is legveszedelmesebbnek. Tiltakozik az ellen, hogy ő és pártja a sötét középkorba való volnának. Minden vallástól azt követeli, hogy erkölcsi alap nélkül ne legyen, pedig a zsidó olyan. Az igen tisztelt zsidók (Derültég.) okozták, hogy sok család elpusztul az országban, s ha a keresztény apák megélnék is, a gyermekek már nem fognak megélni. Mindezek folytán indokoltan tartja a következő interpellatiót intézni a belügyminiszterhez:

1. Van-e a belügyminiszter urnak tudomása arról, hogy a felső-magyarországi vármegyékbe, névszerint: Sáros, Zemplény, Ung, Bereg és Máramarosmegyékbe a zsidók agaszto számmal, sáskák gyanánt özönlenek be Galiziából, Bukovinából és Oroszországból és pedig a zsidóknak legveszedelmesebb faja, t. i. melyet Chassidim, azaz buzgóknak neveznek. E bevándorolt zsidók elleik Felső-Magyarországot, és miután semmi productív munkával nem foglalkoznak, kifosztják a népet, azt koldusbotra juttatják és kivetkötetve minden vagyonukból, a kívándorlásra kényszerítik.

Nagy része közülük teli waggonokkal jön be egész a kobányai vasúti állomásig, a hol kiszállnak, és hogy bevándorlásuk a fővárosba feltűnő ne legyen, és hogy a rendőrség által ne akadályoztassék, egyenként vagy kisebb csoportokban gyalog jönnek be a fővárosba, hol hirtorsorsáik által fogadtatnak és szállásukra elhelyeztetnek, anélkül, hogy a fönlálló fővárosi vagy rendőri szabályok értelmében a rendőrségnek bejelentésének.

2. Ha van a belügyminiszter urnak tudomása arról, kérdeem, mely intézkedéseket tett vagy szándékozik tenni ezen bevándorlások megszüntetése vagy akadályozására? s vajjon szándékozik-e a belügyminiszter ur törvényjavaslatot a ház elé terjesztetni, mely a honosítási törvény módosítását, illetőleg ezzel szembe fordított jogot tartalmaz.

Az interpellatio kiadatik a belügyminiszternek. Ezzel az ülés véget ért.

Külföld.

Athénben a harezos hangulat erősödik, és ismét nagy fegyverkészleteket szállítottak a határhoz.

Konstantinápolyból érkezett magán-értesítések agaszto részleteket tartalmaznak az Albániában és Macedoniában uralkodó izgatottságról.

Angol felsőház. London, márcz. 20. A felsőház tegnap ülésében 76 szavazattal 62 ellenében elfogadta Thurlow azon indítványát, hogy a londoni múzeumok vasárnapok a látogatók számára megnyitassanak. — Az alsóház tegnap ülésében 115 szavazattal 109 ellenében elvetette Richard indítványát — melyet Gladstone mint impracticust ellenezett — hogy mondassék ki, hogy jogtalan és értelmentelen eljárás a parlament belegezése nélkül hadat üzeni, szerződéseket kötni és területeket annektálni.

Belgiumi szavak. Brüsszel, márcz. 19. Lüttichben 18-án 54 egyent fogtak el a zavargások miatt. A fosztogatásra egy hers-tali korenia tulajdonosa adta meg a jelet. A rendőrség épp úgy meg hagyta magát lepni, mint a londoni, máskülömben a kihágások nem ültettek volna oly nagy mérvet. A polgári őrséget csak reggel 4 órakor lehetett elbocsátani. A zavargások megújulásától tartanak és hírlík, hogy seraingt és jemuapesi strájkoló munkások is Lüttichbe készülnek.

Olaszország. Róma, márcz. 19. Hir szerint Depretis a kamarát május kezdetén fel akarja oszlatni. — A kormány komolyan foglalkozik Gasusi mérnök egy tervével, mely oda irányul, hogy Róma kikötővárosá legyen.

Osztrák képviselőház. Bécs, márcz. 20. A képviselőház véderőbizottsága tegnap ülésében elfogadta a népfelkélési törvényjavaslatot. A kormány legközelebről törvényjavaslatot fog benyújtani a katonák özvegyeinek ellátása tárgyában. Velsersheimb b. miniszter a bizottságban ismertette a népfelkélési törvény végrehajtására vonatkozó szabályzat tervezetét.

Legújabb posta.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a szultán a künstár nagy apadása következtében 50.000 fontot utalványozott saját magán-pénztárából a sürgös katonai kiadásokra. Az ellenségeskedés kitörése esetére Ellassona van kizemelve török főhadiszállások.

Rómából jelentik: Minthogy a mostani képviselőházban lehetetlen szikárd és megbízható többség alakítása és ennek következtében állandó miniszterium szervezése is, a képviselőház feloszlata el van határozva.

Bukarestből írják, hogy az ottani legfőbb bíróság elvi határozatként kimondta, hogy osztrák-magyar bíróság ítéletét abban az esetben, ha a vádlott, a kinek nem kézbe-síttetett a megidézés, a bíróság által kirendelt védőügyvéd által képviseltetett, a romániai bíróságok nem kötelesek végrehajtani.

Konstantinápolyból márcz. 20-ról távirják: A portára Sophiából érkezett tudósítások szerint. Sándor fejedelem valamennyi hatalom felszólalása után, Angliát is beleértve, még mindig ellenzi Kelet-Rumélia fökormány-zójává a berlini szerződés alapján való kinevezését.

Berlini socialdemokraták. Berlin, márcz. 20. Tegnap este az Andreas-teren a socialdemokraták nagyon népes gyűlést tartottak, melyen Behel szónokolt. A gyűlés feloszlattatván, a tömeg nagy csoportokban gyűlt össze s csak ügygyel-bajjal lehetett szét-oszlatni. Fegyvert azonban nem kellett használni. Két hivatalnokot a tömeg hóval és jégdarabokkal dobált meg, de az illetők sérülést nem szenvedtek. Több elfogatás történt.

Gladstone két, Irlandra vonatkozó törvényjavaslatot készít: az első az ir földirtok kisajátításának kérdésével foglalkozik, a második az ir parlamenttel, melynek eszerint ellenőrzési joga lesz a vámok, a fogyasztási adó, a népoktatási és közművelődési ügyek és a polgári rendőrség fölött. Ebben a parlamentben a koronát egy veto-joggal felruházott fökormányzó fogja képviselni.

Apróságok egyről-másról.

A függetlenségi és 48-as párti mélyen tisztelt hazafiak temetik a vármegyét. Vezérekkelben és tárczában komoly és vig gyászszorokot irnak a drága, felejtethetlen halottól. Pedig az egész gyásztor nem egyéb, mint egy kis tévedés. A megye nem halt meg, hanem ujjászűletik. Vége lesz a kedélyes „régi” slendrian legutolsó maradványának is, és helyébe lép a komoly munka, a lelkiismeretes ellen-örzés. Eltemetni akarták egészen, igaz, de nem a kormány s nem a szabadelvű párt, hanem az a párt, a mely homlik, mert a választási jogtól teljesen és időelőtt meg akarta fosztani a polgárokat. Ez megmarad a zorszan volt megyei tisztviselőkre nézve és csak azok, kik hatáskörüknél fogva különben is állami funkciót teljesítenek, lesznek kinevezve. Mi tehát nem temetünk, hanem gratulálunk az ujszülöthöz!

Ha eddig nem tudtad, jó magyar nemzetem, megdühíthad egy tegnap vezérekiből, hogy a kormány téged „önözvé, cynikussá, eszmevel, elvvel nem gondolóvá” tett, hogy elködusodtál, elosztrákosodtál s hogy mind-ezt, persze, ki tette más, mint Tisza Kálmán. Milyen koldus vagy, és mennyire nincs esz-med, teremtő erőd: azt fényesen láthatad a mult év végén bezárult országos kiállításon. Nincs annál természetesebb logika. Azon nemzet, mely ily kiállítást tud önérejelből létrehozni, az kézzelfoghatólag koldus, annak nincs eszmeje. Ily logika mellett nem esoda, hogy napról-napra többen fordulnak el a népbol-dogító frázisok gyáraitól. A nép sem olyan ostoba, mint a milyennek a magyar kir. szabadalmazott hazafiság gyártulajdonosai hiszik.

A pénzügyi bíróság létszámának a pénzügyminiszter által tervezett szaporítása ellen irnak az ellenékek lapok. A már megszokott következetességet tanúsítják az e tárgy fölötti kritikánál is. Ok voltak, kik annak idején leg-lhangosabban kiállítottak az effélekben, hogy a miniszterek szükmaruknak, midőn a jogot kereső közönség érdekeiről van szó, hogy a jó és gyors bírói és pénzügyi igazságszolgáltatás szempont-jából nem szabad szükmaruknak lenni és szaporítani kell bírókat, jegyzőket, díjnokokat, mert mit ér az, ha a sarokba szorított polgár felebbez, midőn két esztendeig is el kell várnia, míg ügyét elintézik s az alatt elverik rajta a port? Most a fontemlített megszokott következetességgel megfordítják a botot és a másik végével ütik a minisztert, mert szaporítani kívánja a pénzügyi bírák számát. Azt mondják, nem a bírákat kell szaporítani, hanem a rendszert megváltoztatni, hogy ne legyen annyi pénzügyi pör. Tartás szem előtt a pénzügyi alantas hatóságok a pénzügyi közig-bíróság döntvényeit, akkor keresebb lesz a pör s akkor nem kell a bíróságot szaporítani. Az ám, csak az a bökkenő, hogy kettőn áll a vásár. Nemesak az alantas pénzügyi hatóságok, hanem a — perlekedő közönségen is. Legalább is nem valószínű, hogy ez utóbbiak szántsándékkal szaporítanak a beadványok számát, mert hát ezeket — ugy a hogy — fel-dolgozni, elintézni kell. S hogy azok a pénzügyi titkárok meg fogalmazók valami különös lelki gyönyört találnának ebben a munkaszaporításban: az már mégis alig hihető. Hát biz ott van a főbaj, hogy a mi közönségünk perlekedni és felebbezni szeret a leg-magasabb forumig és elhuzni a fizetést, amíg csak lehet. S hogy a baj alapja itt rejlik: bi-

zonyítja leginkább az a csekély körülmény, miszerint száz felebbezés folytán legfőbb tíz esetben változtatja meg a pénzügyi bíróság az első forumok határozatait, kilenczvenben pedig nem. Hát annak a tiznek elég is volna a jelenlegi létszám, de annak a kilenczvennek nem elég, melynél a dolog a „réginel” marad. Ez egyszersmind azt is bizonyítja, hogy — mégis csak hozzászoknak már a törvény és a döntvények helyes alkalmazásához, de ha a közönségnek mégis tetszik kilenczven hiába-való esetben a munkát szaporítani és a mellett mégis ügyeinek gyors elintézését sür-getni?

Aggaszto rémhír járta át tegnap Arad városát, mely pártkülönbség nélkül ijedelemmel töltötte el az „érdekelték” lelkét és erszényét. Azt ujságolták, hogy a városi tanács a bor fogyasztási adóját literenként egy krajczárral fogja akarni emelni. A jogaikban mélyen megbántatni szándékoltt borivók és törzsvendégek a fontos tárgyhoz méltó hűvel, éles hangon tartott, a „Bloch és Pollák” czégnak a csillagokban létező gyorsasjátján nyomtatott proklamatióban rögtönzött gyűlésre hívták össze a bajtársakat s habár nem találkoztak második Petőfi, ki egy újabb „Talpra magyar”-féle szózáttal borforradalomra lelkesítse a honfiakat: mégis elhatározták uni sono, hogy kézzel-lábbal, nyelvel-tollal a borivás ellen készülő e merénylőt megakadályoztatására a mindennél is többeit el fognak követni. Alig harsant meg azonban a harezai kúrt s alig csillapult le az első nemes ger-jedelem: midőn valaki a helyi ujságok e tárgyra vonatkozó bulletinjeit elolvassa és magának a tanács ebbeli viselt dolgairól is illetékes információt szerezve, azon felfedezésre bukkant, hogy itt tulajdonképen nem annyira a borfogyasztási adó-nak emeléséről van és lehet szó, mint sem inkább arról, hogy a város mint regalétulajdonos, az e minőségében minden vendég- és kocsmárosnál szedett bormérési illetéket készült literenként egy krajczárral felemelni, minek éle első sorban a vendéglősök és nem a borivók ellen fordul, mert hát a vendéglősök lesznek hivatva nemes önfeláldozással e szándékolt újítás „árát” megadni, a nélkül, hogy abból az következne, miszerint ok jogosítva lennének a bor árát viszont a vendégekkel szemben felemelni. E megnyugtató felvilágosítás után azzal oszlott szét a nagy horderejű gyűlés, hogy most már a vendéglősök érdekében fognak tárgyalatosan küzdeni a borkrajczár ellen.

Külömben pedig a legújabb ujság az, hogy a szegény Weil Ödön holttestét halászszerk a Csuta k-Montecchi hivatalosan kersergő „entreprise des pompes funébrés” emberei a Maros egyik, a Li m b e c k-Capu-letti pénzért kevesesen zokogó halottas „tiszt-Jei” annak másik oldalán. Mindegyik az eltemetetés dícsőségét jó pénzért magának akarja vindikálni. A Limbeck gyászhuszárjai azonban oda kiabálják a Csuta kpartii gyászvezetéknek, hogy hiába halászszerk ok is, mert az ő uruk és mesterek már megvette a sirt és már megcsinálta és beadta a specificatiót, melynek legutányosabb áron számított tétele: „125 öszintén mesterséges konyhulla-tás 125 frt.”

A „Kölcsy-egyesület” rendes évi közgyűlése.

— Márczius 21. —
Elnök Tabajdy Károly constatálván a gyűlés határozatképességét, azt megnyitott-nak jelenti ki és felkéri Dömötör László titkár az évi jelentés felolvasására. A jelentés, melyet lapunk hol-napi számában egész terjedel-mében közölni fogunk, jóvá-hagyólag vétetett tudomás-sul.

Ezek után Szunter Nándor, az egy-let pénztárnoka olvasta fel a számvizsgálóbi-zottság jelentését és a pénztári jelentést. A pénztári jelentésből kiemeljük a követ-kezőket: p é n z t á r a l l a d é k 1884. év végével 1571 forint 41 kr, k a m a t o k 56 frt. Tagsági díjakból befolyt az 1885. évben a rendes tagoktól 659 frt, pártoló tagoktól 135 frt, hátra-lék tagdíjakból 136 frt 60 kr, az egylet összes bevétele 2563 frt, kiadásai 2023 frt 60 kr.

A monografia-alap pénzkesz-
lete 1752 ft.

A „Kölessey-egyesület” vagyoni kimutatásából kiemeljük, hogy az egyesület összesen: 2914 ft 28 krnyi vagyona van, melyből 540 ft készpénz, a többi pedig könyvek, hangjegyek és zeneeszközökben van. Ugy a pénztárnok, mint a számvizsgáló bizottság jelentése jóváhagyólag vételet tudomásul és a felmentvény nekik megadott.

Ezután olvastatott a költség-előirányzat 1886. évre.

Bevételek: 450 rendes tagtól évi díjakban 900 ft, 110 pártoló tagtól 220 ft, hátralevő tagdíjakból 564 ft, pénzkeszlet 540 ft 15 kr, kamat 50 ft, felolvasás és hangversenyekből 300 ft, összesen 2874 ft 15 kr. Ezzel szemben a kiadások 1420 ft-ra vannak előirányozva. A közgyűlés a költség-előirányzatot egyhangúlag elfogadta és a választmányának végrehajtást vegett kiadni rendelte.

Előző bejelenté, hogy Györgyössy Rezső lemondása folytán üresedésbe jött jegyzői állás választás útján betöltendő. Rozsnyay Mátyas indítványára egyhangúlag Pényes Dezső választatott meg.

Varjassy Árpád indítványára elhatározott, hogy a közgyűlés utasítja a választmányt, miszerint foglalkozzék behatóbban azon kérdéssel, miként lehetne az egyesület vagyont és a tagok számát szaporítani, hogy ezáltal az egyesület működése szélesebb körökben is kiterjedhessen és a közművelődést annál jobban előmozdíthassa.

Végül még Rozsnyay Mátyas indítványozta, hogy az egyesület könyvtár és múzeum minél előbb létesíthetése céljából keressék fel az Arad város polgárságából alakult ama bizottság, mely Kossuth Lajos nagy hazánkfiának Parlaghi Vilma által felfestett arcképeinek megvételére alakult; hogy ha a vétel sikerül, engedjék a képet át a Kölessey-egyesület képesárka részére, mert ő hiszi, hogy ha az egyesület egy ily nagybecsű műtárgy birtokába lesz, akkor számosan fognak műtárgyokat adományozni s így hamarabb fog létesülni a megyei múzeum. Erre Árkay Kálmán szözlött fel, kijelentvén, hogy ő pártolja Rozsnyay indítványát, arra nézve csak azt kívánja megjegyezni, hogy a könyvtár és a múzeum nem vonható egy kalap alá, sőt szerszámmal a maga részéről egy külön indítványt tesz, t. i. hogy a könyvtár még az idők becsússzassék át az egyesületi tagok használatába. A közgyűlés mindket indítványt kiadja a választmányának. Ezzel a napirend ki lévén megírta, az ülés kevéssel 12 óra után véget ért.

NAPTÁR.

Márcz. 22. Hétfő. Róm. kath. Oktávián. — Prof. Kázmér. — Görög-orosz (márczius 10.) Kodrát. — Napkél 6 ó 6. 1 p., nyugszik 6 ó 6. 14 p.

Márczius 28. Az Arad városi önkéntes tüzoltókar 1886. évi rendes közgyűlése a városi ház földszinti termében.

Márczius 24. Öv. Somogyi Józsefné urnó néven, dékának táncvizsgálója a Zemplényi-szálló magyteri maben.

Márczius 26. Aradmegye rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órakor.

Márczius 27. Az aradi és aradvideki tisztviselőkar társaságátja az „Arany oroszán” helyiségében.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Előfizetési felhívás az „Aradi Közlöny” I. évfolyamának II. dík negyederé. Az „Aradi Közlöny”-nek, mely minden nap, tehát hétfőn és ünnepek utáni napokon is megjelenik. ne-**

gyedévi előfizetési díja csak annyi, mint a többi aradi magyar lapoké. t. i. helyben 3 ft, vidékre 3 ft 50 kr. Azonkívül az „Aradi Közlöny” előfizetői a „Gombostű” című társadalmi és szépirodalmi havi folyóiratdíj nélkül kapják. Kívánatra mutatvány-számokat bárkinek díj nélkül küldünk. — **Felkerjük különösen mindazon t. cz. előfizetőket, kiknek előfizetése a hó végén lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a szétküldésben zavar álljon be.** — Az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatala.

— **Eötvös-ünnepély az állami leányiskolában.** Báró Eötvös József emlékeztetése az állami leányiskolában rendezett ünnepélyt tegnap délelőtt szép közönség jelenlétében folyt le. Az ünnepély műsora tíz pontot foglalt magában és igen érdekesen volt össze állítva, úgy, hogy a közönség mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatta, s több számmal zajos tetszésnyilvánításban tört ki. Az ünnepélyt Ekkert Irma igazgatónő nyitotta meg, szép beszédben fejtve ki annak jelentőségét. Ezután Kerner Dóra első osztálybeli növendék olvasta föl Eötvös emlékeztető című dolgozatát, melyben a nagy férfiú élete találó és élénk vonásokkal van ecsetelve. Majd szavalt következett és erre kárunk és így tovább, melyek mind élénk tetszésben resz estültek. Különösen az „Ima dal” „Bánk bán”-béli és első osztálybeli növendék által szerzett és előadott tündérmese. A program utolsó pontja a „Hymnus” volt, melyet szintén érdeklődéssel hallgattak a növendékek énekára. Ennek befejeztével Kerner Péter igazgató rövid beszédben elismerését fejezte ki az igazgatónő és a tanítónőknek, kik a növendékeket így szép irányban és ily eredményekkel vezetik. A közönség között ott láttuk Varjassy Árpád tanfelügyelőt és többeket a tanári karból.

— **Petrovics Ferencz** tankerületi főigazgató ur egy heti itt időzést után ma hagyja el Aradot. Tegnap este a tanári kar kedélyes vacsorára ült össze Wittmann vendéglőjében, s itt beszélt el a főigazgatóról, ki mind a két középiskolát rendben találta, s a tapasztaltakkal igen meg volt elégedve.

— **Otlaka községe** szombaton választott megyebizottsági tagot. Az összes szavazatokkal ellenjelölt nélkül Lázár Zóárd kisjenői kir. albró választatott meg. A választás példás rendben ment végbe.

Hazánk és a főváros.

— **Veszter Imrénék** a Bach-rendszer dícsőítésére mondott beszédét a nagy-szebeni „Tribuna” egész terjedelmében közli.

— **Öngyilkos táblai bíró.** Táviratunk már röviden jelze, hogy Csörghé László kir. táblai bíró tegnapelőtt délután egy órakor a Vas-utczai 19. számú házban levő lakásán forgópisztolyval agyonlőtte magát. Kiegészítésül a következő részleteket adhatjuk: A lövésre megremült neje a szobába sietett s férjét egy karosszékekben állva, vértől elborítva, eszméletlenül állapokban találta. Azonnal orvosért küldöttek a Rókus-kórházba, homan dr. Molnár Károly jelent meg, s ő nyújtotta az első segélyt. Neonskára megérkezett dr. Ösváth kerületi fertőzőorvos is s a veszélyesen sérülttét ágyba fektették. A megkísérletet orvosi segély sikertelen volt. (Csörghé László délután három órakor meghalt. Csörghé mintegy 70 éves, vagyonos és rendezett viszonyok közt élő férfi volt, családi életében a legboldogabb. Egyetlen egy leánya Frint Antal szépi birtokos neje, kit a szomorú esetről táviratilag értesítettek. Öngyilkosságának okát nem is sejtik. December közepén antraxot kapott a nyakán, mely azonban pár nap előtt begyógyult s így betegség tette indoklani nem igen szolgálhat. Egy betegség bémította munkacserjét s ez gyakran kedvetlené tette. A hozzá közel állók azt adják

öngyilkossága okául, hogy önérzete nem tudta elviselni folytonos meiltoztetését a magasabb bírói kinevezéseknél. Nemrég két hónapig szabadságdíjot kért az igazságügyminiszteriumtól és ezt leányánál akarta töltetni. Tegnapelőtt délelőtt tíz órakor azzal távozott el hazulról, hogy bemegy a miniszteriumba megtudni, miért késik szabadságengedélyre. Visszaérkezésekor neje kérdésre azt mondta, hogy az államtitkárnál sokan voltak, tehát csak a névjegyet hagyta ott. Mint később kintt, nem volt a miniszteriumban, hanem egy kereskedésben, hol hatlövétű revolvert vásárolt, melyvel otthon megrendítő tettet végrehajtott. Levelet nem hagyott hátra, mely öngyilkosságának okára világosságot derítene. Nem beszélt soha öngyilkosságáról vagy életuntagságáról, csupán néhány nap előtt sohajtott fel így: „Bár szabadságra mehetnék már, hátha itt meghalok, ez sokkal kevesebb, az eset széles körökben kellett mély részvétet, mert Csörghé köztiszteletben állott. A lesújtott ösörghé egymást érik a látogatók, az elhunytak barátai és bíró társai, kik vizsgálatni ohajtanák a vizsgálatihatalant. Csörge László Szepesmegyében Bodolán született.

— **Boraszto halál.** Molnár János m. alnási itezés fiát, Lajost, egy 300 literes hordó, mikor két emberrel kötel nélkül, bravourral akarták a pinzchébe leeresztetni s nem bírta azt megtartani, elesztették, a falhoz nyomta, úgy, hogy a szerencsétlen 21 éves fiatal ember, szőlők egyetlen gyermeke, három napi szenvedés után meghalt.

— **Rövid hírek.** Szombathelyi Bálának, a Temesváryval történt párba jödoztainak Kolozsvárról néhány barátja sremeléköt szándékot állított. — **Hörvátország** Bratine nevű falujában a parasztok ellen akartak állani egy Edelsheim-Gyulai ottani földbirtokos javára beavatásitandó földterhementesítési kötvények felállításán alapuló végrehajtásnak. Csak a kiküldött járásbíró Rieckel tapintatának köszönhető, hogy komoly összekoecozásis nem történt. — **A püspöki kar** egy szép szoborművel fogja megajándékozni a bíbornok-prímást, szept 1. jubileum alkalmával. Saját mellszobrait készített el márványban, Strobl Alajos jeles fiatal szobrászunk által. — **Friedmann M. és fia** temesvári czég esődügyében esődbiztosá Virter bíró. tömeggyógyokká pedig dr. Petrus ügyvéd neveztetett ki.

A nagy világ.

— **Az utolsó pattantyúsok.** A tüzérség néhány öregebb tábornoka és törzstiszte, kik az 1848-ban folszlatott pattantyús-csapatiskolának növendékei voltak, a jövő hónapban ünnepeket rendeznek abból az alkalomból, hogy most van száz éve annak, hogy József császár az említett intézetet alapította. Híres iskola volt ez annak idejében, s az osztrák tüzérség tulajdonképen neki köszöni európai hírnevét. A kurzus öt évig tartott, s azok, kik ebből az intézetből kikerültek, nemcsak kitűnő tüzérsztek voltak, hanem mint mérnökök a polgári életben is kitűntek.

— **Rövid hírek.** Egyenczekeket is fognak jövőre alkalmazni Ausztriában az utpítőseknel és a folyamatszabályozásoknál; az osztrák igazságügyminiszter az engedélyt erre nézve a napokban adta meg egy leirattal. — **Arvizveszedelem** fenyegeti Krakó környékét: a tartománybizottság vészbizottságokat nevezett ki a utasított mérnököket, hogy a veszély elhárításánál működjenek közre. — **A hófúvások** miatt a leMBER-STRIJI vasútvonalon a közlekedés tökéletesen megakadt, a havazás folyton tart. — **Főúri sörök** párba jödoztak e hó 14-én Párisban; az ellenfelek Broglie Amadé herceg és Trédem vikont egy máj régen lebonnyolódott úgy miatt veszték össze: utra: a kerégg a jobb hótájny veszedelmes sebet kapott. — **Hat mértföld** a magutató építetnek New-Yorkban a vízvezeték számára. — **A Vilmos német császár**nak születése napján (márcz 22-én) Berlinben tartandó ünnepélyességekben a svéd trónörökös és trónörökösne is jelen lesznek. — **A párisi magyar egyesület**, mint minden évben, úgy most is megülte a márcziusi szabadság-ünnepet, mely ez alkalommal a szokottnál is fényesebben sikerült. — **Bismarck hercege** egy triestri lap híre szerint, orvosi tanácsra hosszabb ideig déli vidékre megy, még pedig a Triest melletti Miramarebe, királyunk ő felsége a kan-

cellár rendelkezésére boesztván a kastélyt. — **Oszkár svéd herceg**, mint a svéd lapok jelentik, közelebb eljegyzi Lujza walsi hercegnőt, az angol trónörökös legidősb leányát.

Irodalom és művészet.

— **Szilágyi Daniel hagyatéka.** A m. tud. academia könyvtári bizottsága folkérte Vambéry Armin egyetemi tanárt, hogy a Szilágyi Daniel-féle könyvtárról katalogust készítsen és tegyen jelentést a könyvtár tudományos és pénzübeli értékéről.

— **Zichy Géza gróf** Párisból, hol annyi sikerrel hangversenyzett, visszaérkezett Magyarországra és tetelteni birtokán időz. A gróf oly gyöngéledő állapotban van, hogy az e hó 27-én tartandó művészművelés nem működhet közre.

SZÍNHÁZ.

— **Arad, márcz. 20.** — Ismét vendégünk van. oly vendég, ki a helybeli közönség régi jó ismerőse és egyik közkedveltségű színészeje volt. Talán mondanunk sem kell már, hogy a kolozsvári nemzeti színház tagja, Rónaszékkiné lépett föl ma először „Rip van Winkle”-ben.

Öszinte sajnálattal kell bevallanunk, hogy hang és ének tekintetében vendégünk utolsó ittléte óta határozottan gyöngült: hangjának éreze és ereje teljesen elveszett, csupán a régi lágyág és modulációképesség maradt meg benne. Ennek — eltekintve attól, hogy egy természeti hiba folytán ismétetlen hamisan intomál — a magasabb registerekben sítvítő, sőt egy-két helyütt nem is volt egészen tiszta. Egyes piecék tempóival sem voltak megfelelővé, így a Hudson kapitányról szóló legendát véleményünk szerint valamivel gyorsabban kellett volna előadnia. E hiányokkal szemben szép megjelenése, elegáns toillettei és megnyerő, élénk játéka által a nagyszámu közönséget teljesen meghódította, mely az utolsó számot tapsal és kihívással jutalmazta vendégét.

A többi szerep ismeretes kezekben volt. Csupán azon megjegyzést kell még megtennünk, hogy a zenekar egyes hangszerei ma még kevesebb voltak összehangolva, mint máskor. Kívánatos, hogy a karmester ur figyelmet e körülményre is kiterjessze.

K-Hegyessy Mária asszonynek a budapesti nemzeti színházban lefolyt vendég szereplése után, első fellépte.

Arad városi színház.

Folyó szám 172. Arad-bérlét 138. sz. Hétfő, 1886. évi márczius 22-én.

Egy szegény ifjú története.

Színü 5 felvonásban, hét képen. Irta: Feuillet Oktáv. (Hendész: Somló Sándor.)

SZEMÉLYEK:	
Odrot Maxin, marquis	Somló Sándor
Révalan	Tiszay Dezső
Larouque	Molnár Antal
Labeyrin, jegyző	Szabó Antal
Alain, öreg szőlő	Győre Alajos
Desmaréts, orvos	Kovács Lajos
Gaston	Halmay Imre
Vauberger, házmester	Füredi József
Ivonet, pasztorfiu	Zavodszky Teréz
Larouque asszony	Larouque menyje
Margit, leánya	K-Hegyessy M.
Helen, nevelőnő	Fodor Fruzina
Aubry asszony, a esahál rokona	Váczy Vilma
Champlain, iskolamester	Boránd Gyula
Christine, kisleány	Kükemény V.
Vaubergerne	Ajtay Karolyne.

Kezdete 7 órakor.

Heti műsor.

Keddén: „A Koldusdiák”, operette 3 felvonásban. Rónaszékkiné mint vendég.

Szerdán: „A vasgyáros”, színü 4 felvonásban. Halmay Imre jutalomjátéka.

Csütörtökön: „A vadgálamb”, erdélyi népszínü 3 felvonásban. Rónaszékkiné mint vendég.

Pénteken: „A gaszognói nemec”, operette 3 felvonásban. Rónaszékkiné mint vendég.

Szombaton: „A kihérezeg”, operette 3 felvonásban. Rónaszékkiné mint vendég.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Egy milliómos bűnügye.** Schossberger Nándor budapesti milliómos a múlt év tavaszán talyigába fogott két tízes esiköt akart bedresszírozni, s kikocsizott a városligetbe. Visszajövet, az Andrassy-uton a lovak megbokrosodtak, s Zarándek Zsófia eselédet s Onotka Lajos napszámot, ki az örült sebeséggel száguldozó lovakat föltartoztatni akarta, elgázolták. Zarándek Zsófia kigyógyult sebeitől, Onotka azonban meghalt. A törvényszék gondatlanságból okozott emberhalál vétségé miatt pörbe fogta Schossbergert, a kir. ügyesség azonban, mivel nem forog föl a gondatlanság vagy mulasztás olyan foka, melyért Schossberger büntetés alá lenne vonható, az eljárás megszüntetését indítványozta. A törvényszék ez okból az eljárást meg is szüntette.

— **Pappházy Péter** volt beregszászi kir. törvényszéki elnök sikkasztási bűnügyét f. hó 20-án referálta a pestvidéki kir. fenyítő törvényszék, s az eljárást, az ügyrészi indítványban fölhozott okokból, megszüntette. Együttal elrendelte a törvényszék, hogy az iratok a fegyelmi bírósághoz áttétessenek.

— **Drága gyémántok.** A londoni bíróság előtt tárgyalták a következő pört, mely úgy tárgyánál, mint a pörben szereplő személyek állásánál fogva a Themse városban nagy föltűnést kelt. Sir Neville Abdyk az a panaszra, hogy Belt Rikárd hírneves szobrászt, ugyanazt, kinek panaszára ezeltől három esztendővel 200,000 frank kárterítésre ítélték egy kollegiáját, ki azzal rágalmazta Beltet, hogy másnak szobrait a maga neve alatt állította ki. Sir Neville Abdyk az a panaszra, hogy Belt Rikárd és testvére Walter 120,000 frankért adtak el neki gyémántokat, melyek állítólag a szultán egyik kegyenczejeje voltak, de negyedrészt sem érik meg annak az összegnek, melyért megvásárolta őket. A bíróság egy évi fogságra ítélte a hírneves szobrászt, testvérét azonban fölmentette.

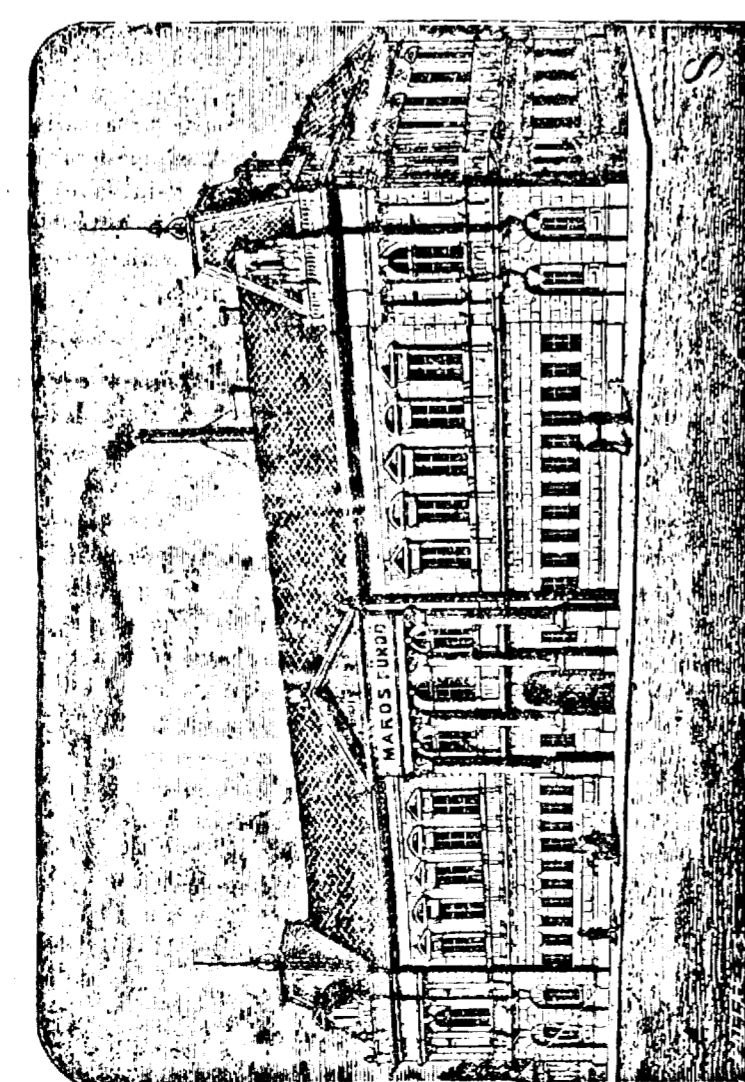
KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

— **Az első magyar általános biztosító társaság** szombaton tartotta közgyűlést. Az előterjesztet 1885. évre vonatkozó számszáma 795,192 ft 27 krnyi nyereséget tüntet ki. A közgyűlés elhatározta, hogy az alapszabályok szerinti levonások után fennmaradó 499,196 ft 94 krnyi tiszta nyereségből osztalék minden egyes részvény után 166 ft fizetessék ki, 7929 forint 86 kr közhasznu eszelokra fordítottassék és a fennmaradt 1196 ft 94 kr új számlára irattassék elő. Nevezetes különösen a társaság különféle tartalékainak tetemes emelkedése, mert mint a mérlegből látható, a minden megterhelhetőség nélkül elővezetett készpénz-díjtartalék a tíz és szállimányi üzletgáiban 1,849,487 ft 47 kr, az ártébitoztatás díjtartalékai 10,999,459 ft 34 kr, a részvényesek tulajdonát képező nyeresémtárlatál 1,806,771 ft 14 kr, az értékpapírok ártébitoztatási tartaléka 372,953 forint 41 krajczár. A tisztviselők nyugdíjalapja az 1885. végező 452,765 ft 94 kr krra és a „Lévay-alap” 58,248 ft 24 krra rug. A társaság összes biztosítási alapja a múlt évben kimutatott 17,112,100 forint 54 krrel a fölvétl évben 18,028,671 ft 36 krra emelkedett, mely összegbe a társaság birtokában levő és a későbbi években lejáró hat millió 425,037 ft 46 krnyi értéket képviselő díjváltok nincsenek befoglalva.

Felolós szerkesztő: **Hindy Árpád.**

Fürdés után jól érezzük magunkat. — A jólérzés egészség jele s biztosítéka.

Az 6-kori népeknek a fürdést a törvény parancsolta, napjainkban: a műveltségkel karöltve juro tisztaság iránti érzésünk és egészségünk követelik.

A z élvezetek egyik legotcsóbb és legkellemesebb neme mely testünket felüdíti, szibbudsának induió idegeinket napi munkánk teljesítésére képeesebb teszi, verünk rendes forgását előnyösen előmozdítja s felünkkel világiágunk vidamságát kedves hangulatban tartja: a hetenkénti legalkább egyeztetés „fürdés”.

A fürdés, kivül a gőzfürdés (Frotiren) követveztében a testnek felbore lelkének, a bőr-likacsai kitisztának s így lehetővé tesztik, hogy testünk, a belőle kifolyó és egészségünkre kárkönyvan ató nedvektől megszabadulassék; ezáltal egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehessünk,

SIMAY ISTVÁN
A MAROS GŐZFÜRDŐ
t ul a j a d o n o s a
s fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja

GŐZFÜRDŐ.
Egy személy-jegy . . . 70 kr.
10 db. bérlé-jegy . . . 6 ft — kr.
Egy deák- és katonajegy 40 kr.
Egy gyermek-jegy . . . 30 kr.

MELEG KADFÜRDŐK.
zuhanyval.
Egy 1. oszt. zuhany csaldái kád-fürdő 3—4 személyre . . . 80 kr.
10 db. bérlé-jegy . . . 7 ft 50 kr.
Egy 1. oszt. zuhany-kád-fürdő anyja és 3 gyermek részére 60 kr.
Egy 1. oszt. zuhany-kád-fürdő 1 vagy 2 személy részére 40 kr.
10 db. bérlé-jegy 3 ft 50 kr.

NYÁRI HIDEG KADFÜRDŐ
zuhanyval.
Egy 1. oszt. hideg kád-fürdő 3—4 személyre . . . 50 kr.
10 db. bérlé-jegy . . . 4 ft 50 kr.
Egy 1. oszt. kisebb hideg kád-fürdő 1—2 személy részére 25 kr.
10 db. bérlé-jegy . . . 2 ft — kr.

USZODA.
Egy személy-jegy . . . 30 kr.
10 db. bérlé-jegy . . . 2 ft 50 kr.
Egy deák- és katonajegy 25 kr.
10 db. bérlé-jegy . . . 2 ft — kr.
Egy gyermek-jegy . . . 20 kr.
10 db. bérlé-jegy . . . 1 ft 60 kr.
Az uszoda télen is használható, mutat a helyiség fűtve, a víz pedig 20—22 fokra melegítve van.

VIZGYÖGY-FÜRDŐ.
(a test edzésére.)
dörzsölés, masszázás, uszoda, zuhanyok és tornaeszközök használatával együtt.
Egy személy-jegy . . . 50 kr.
30 dro. bérlé-jegy 13 ft 50 kr.

VILLANY-FÜRDŐK.
Egy személy-jegy ruha nélkül 1 ft 10 db. bérlé-jegy . . . 9 ft

É várderemben hideg étek és italok mérsékelt drak mellett kiszolgáltattak.
S z e n t M a r c s i u s 1 5 4 4 — 1 5 5 2
eladárs a havi bérlé nyitattik. Előjegyzési a pénztárnál lehet.
Fizessék gőszel való tisztaságra igen jutányos áron elváltatnak.
„Egészség — ékesség” — „Tisztaság — boldogság.”

Bérgsleges ember jól érzi magát — Kellemetlen érzes kezdődő betegség jele.

Nyomatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet” Aradon.